

Til kommunens hjemmeside
Og kopimodtagere.

6. december 2023 - Sagsnr. 17/1360 - Løbenr. 110100/23

Afgørelse efter vandløbsloven om oprensning af

Vester Nebel Å

—

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i brev af 31. maj 2023 ændret Kolding Kommunes afgørelse af 6. april 2022 om vedligeholdelse af Vester Nebel Å på strækningen st. 3.800-4.200 m til, at kommunen ikke på afgørelsestidspunktet har dokumenteret at have opfyldt sin vedligeholdelsespligt på strækningen. Nævnets afgørelse er vedlagt i kopi, jf. bilag 1.

Nævnet har lagt vægt på, at der i nuværende regulativ med Vester Nebel Å som naturvandløb, ikke foreligger en gyldig regulativbestemmelse, der fastlægger hvilken skikkelse eller vandføringsevne, kommunen skal søge at bevare ved sin vedligeholdelse.

På baggrund af ovennævnte har Kolding Kommune besluttet at træffe følgende afgørelse om vedligeholdelse af Vester Nebel Å for strækningen fra st. 2.460 m til st. 2.653 m samt fra st. 2.740 m ved udgangen af omløbsstryget ved Elkærholm til st. 5.565 m ved indløbet til Ferup stryget. Der er til afgørelsen vedlagt et oversigtskort over Vester Nebel Å med stationering, jf. bilag 2.

Afgørelse efter vandløbsloven

Kolding Kommune træffer hermed som vandløbsmyndighed afgørelse efter vandløbslovens § 12 om, at der ikke foretages oprensning af Vester Nebel Å fra hhv. st. 2.460 m til st. 2.653 m samt fra st. 2.740 til st. 5.565 m, idet regulativet ikke fastlægger en gyldig skikkelse eller vandføringsevne for strækningen. Således er det ikke muligt for kommunen at dokumentere overholdelsen af vedligeholdelsespligten efter vandløbslovens § 27.

Kommunen vil i stedet udarbejde nyt vandløbsregulativ, der fastsætter krav til vandløbets dimension eller vandføringsevne.

Sagsfremstilling

Der har i en længere periode verseret en sag vedr. oprensning af Vester Nebel Å ved Elkærholm, hvor der er klaget over manglende oprensning, jf. bl.a. i mail af 5. februar 2016.

Kolding Kommune har i sagen truffet flere afgørelser (afgørelse af 9. september 2021, 31. juli 2017 m.fl.) som efterfølgende er påklaget og afgjort af Miljø og Fødevarerklagenævnet.

Senest har Miljø- og Fødevarerklagenævnet i brev af 31. maj 2023 ændret Kolding Kommunes afgørelse af 6. april 2022 om vedligeholdelse af Vester Nebel Å på strækningen st. 3.800-4.200 m til, at kommunen ikke på afgørelsestidspunktet har dokumenteret at have opfyldt sin vedligeholdelsespligt på strækningen.

Nævnet har lagt vægt på, at det nuværende regulativ for Vester Nebel Å ulovligt udlægger strækningen som et naturvandløb, hvorefter der ikke er en gyldig regulativbestemmelse, der fastlægger hvilken skikkelse eller vandføringsevne, kommunen skal søge at bevare ved sin vedligeholdelse.

Det fremgår af afsnit 3.2 i ”Regulativ for Vester Nebel Å af 30. juni 1988”, at for strækningen 1.980-13.726 skal vedligeholdelsen foretages ud fra ønsket om at bevare en naturlig tilstand med de angivne dimensioner som retningsgivende for vandløbets skikkelse. Det fremgår videre af regulativets afsnit 8.4, at strækningen st. 1.980-13.726 m henligger som naturvandløb.

Nævnet fastslår videre, at så længe regulativet ikke fastlægger en gyldig skikkelse eller vandføringsevne for strækningen, vil det ikke være muligt for kommunen at dokumentere overholdelsen af vedligeholdelsespligten efter vandløbslovens § 27, stk. 1, jf. § 31, stk. 1.

Endvidere fastslår nævnet, at det ikke følger af regulativet, at Kolding Kommune er forpligtet til at grave ned til de i regulativet oplyste bundkoter, idet regulativet ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger til at fastlægge en skikkelse, da der ved en skikkelse i vandløbslovens forstand forstås faste angivelser af bundbredde, bundkote og skråningsanlæg, og ikke kun bundkoter.

Afslutningsvis bemærker nævnet, at de ikke har behandlet spørgsmålet om vedligeholdelse af andre strækninger end st. 3.800-4.200 m, idet Kolding Kommune endnu ikke har truffet afgørelser herom.

Det er herefter Kolding Kommunes vurdering, og som lægges til grund for sagen, at kommunen derfor alene kan træffe afgørelse om, at der ikke kan foretages oprensning i Vester Nebel Å på de pågældende strækninger under det gældende vandløbsregulativ.

På baggrund heraf har kommunen besluttet at træffe denne afgørelse om, at kommunen ikke vil foretage oprensninger af Vester Nebel Å ud fra det gældende vandløbsregulativ for hele strækningen i vandløbet fra st. 2.460 m til 2.653 m samt fra st. 2.740 m ved udløb fra omløbsstryg til st. 5.565 m ved indløbet til Ferup Stryget, idet retsgrundlaget for en oprensning, som følger af at vandløbet henligger som naturvandløb, ikke er tilstede.

Kolding Kommune er i gang med at revidere vandløbsregulativerne for alle offentlige vandløb i kommunen. På baggrund af Miljø- og Fødevarerklagenævnets seneste afgørelse, fremskyndes revisionen af vandløbsregulativet for Vester Nebel Å. I det nye regulativ skal der fastsættes et fremtidigt krav til skikkelse eller vandføringsevne for Vester Nebel Å, jf. lovens § 12. I forbindelse med udarbejdelsen af nyt regulativ, vil interessenter og berørte lodsejere blive inddraget. Kolding Kommune forventer, at træffe afgørelse om et nyt regulativ for Vester Nebel Å i 2024.

Partshøring

Kolding Kommune har fortaget en ny partshøring af jer i brev af 13. september 2023 forud for denne afgørelse efter vandløbsloven. Det skyldes at flere af bredejerne ikke er bekendt med indholdet og grundlaget for afgørelsen. Der er foretaget partshøring af alle lodsejere, der er beliggende langs Vester Nebel Å fra st. 2.000 m (Jordrupvej) til st. 5565 m (Ferupstryget).

I høringsperioden har kommunen modtaget et hørings svar fra en lodsejer, som er behandlet anonymiseret i bilag 3 til afgørelsen.

Kolding Kommune har ikke på baggrund af resultatet af partshøringen fundet grundlag for at ændre i sagsbehandlingen for afgørelsen, idet sagen anses for at være tilstrækkelig belyst og at kommunen herefter vil udarbejde et nyt vandløbsregulativ for vandløbet.

Lovgivning

Efter vandløbslovens § 12 (lbk. nr. 1217 af 25. november 2019) udarbejder vandløbsmyndigheden et regulativ, der skal indeholde bestemmelser om skikkelse eller vandføringsevne i et offentligt vandløb.

Ifølge vandløbslovens § 27, stk. 1 (lbk. nr. 1217 af 25. november 2019), skal vandløb vedligeholdes således, at det enkelte vandløbs skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres, medmindre andet er fastsat i regulativet.

Vedligeholdelsen af offentlige vandløb påhviler ifølge lovens § 31 vandløbsmyndigheden. Vester Nebel Å er et offentligt vandløb, og vedligeholdelsen påhviler derfor Kolding Kommune som vandløbsmyndighed.

Klagevejledning

Afgørelsen efter vandløbslovens §§ 12 og 27, kan jf. lovens § 80 påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klageberettiget i henhold til lovens § 84 er: Adressaten for afgørelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk.

Klageportalen ligger på naevneneshus.dk. Du logger på med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Kolding Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr for at behandle klagen. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning på e-mail til vandloeb@kolding.dk eller med post til Kolding Kommune, By- og Udviklingsforvaltningen, Natur og Vand, Nytorv 11, 6000 Kolding. Kolding Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis der klages over afgørelsen, må tilladelsen ikke udnyttes, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse eller bestemmer andet.

Venlig hilsen

Bent Nielsen
Projektleder, biolog

Vedlagt:

Bilag 1: Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 31. maj 2023

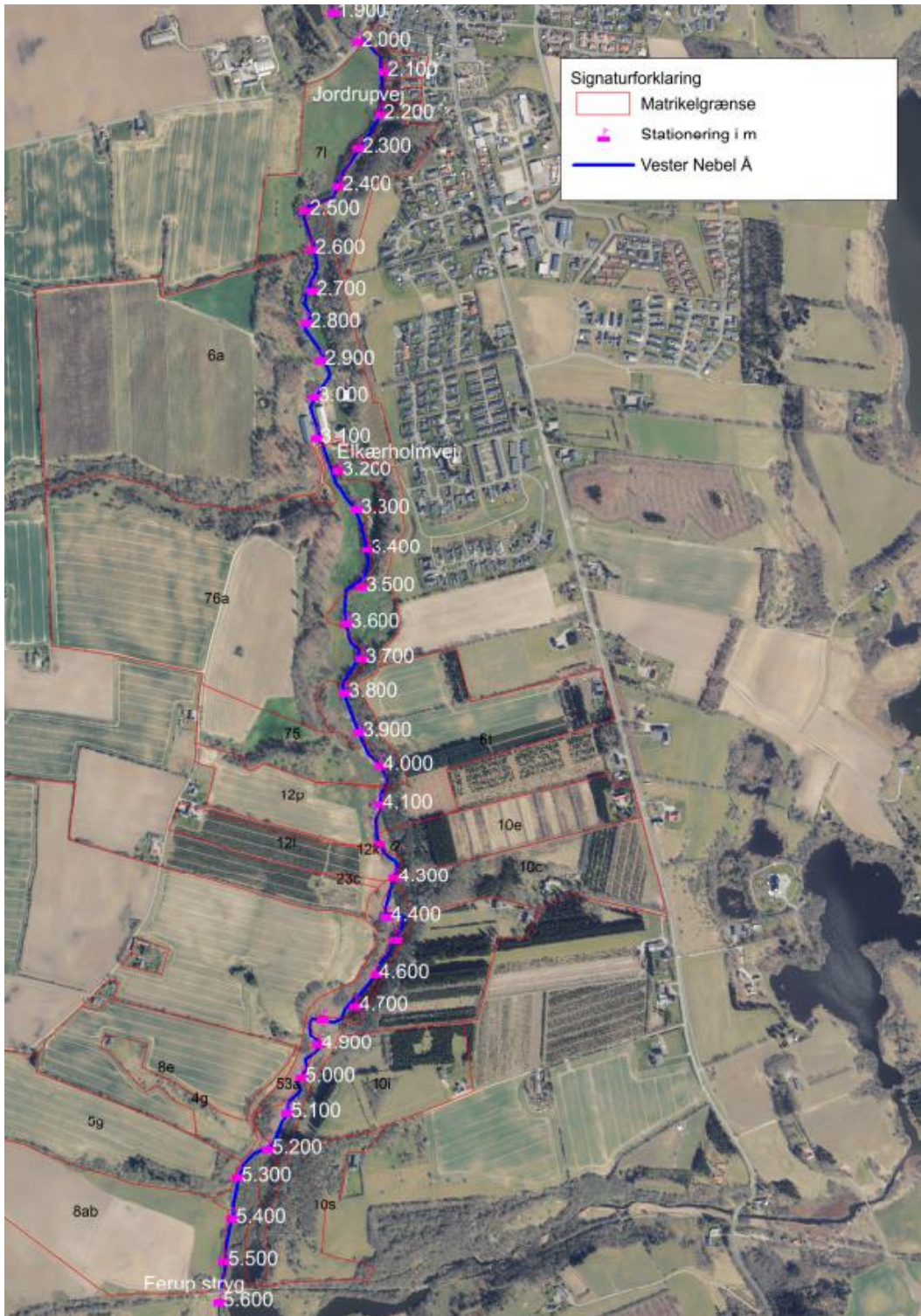
Bilag 2: Oversigtskort over Vester Nebel Å med stationering

Bilag 3: Partshøring

Kopi sendt til:

- Lodsejere langs Vester Nebel Å fra st. 2.000 m til st. 5.565 m.
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
dn@dn.dk Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, v/ Chr. Gøttig, Tingvej 1,
6070 Christiansfeld. kolding@dn.dk.
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling,
Kolding kolding@dof.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, Vingsted, 7182 Bredsten.
post@sportsfiskerforbundet.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Miljøkoordinator Lars Brinch Thygesen.
lbt@sportsfiskerforbundet.dk.
- Friluftsrådet v. Bent Holgersen, Ådalen 6, st. 3, 6600 Vejen
trekantområdet@friluftsradet.dk.
- Dansk Botanisk Forening, v/ Rasmus Fuglsang Frederiksen.
rasmusfuglsangfrederiksen@gmail.com.

Bilag 2: Oversigtskort over Vester Nebel Å med stationering

Bilag 3: Partshøring

Kolding Kommune har fortaget en ny partshøring af jer i brev af 13. september 2023 forud for denne afgørelse efter vandløbsloven. Det skyldes at flere af bredejerne ikke er bekendt med indholdet og grundlaget for afgørelsen. Der er foretaget partshøring af alle lodsejer, der er beliggende langs Vester Nebel Å fra st. 2.000 m (Jordrupvej) til st. 5565 m (Ferupstryget).

I høringsperioden har kommunen modtaget et høringssvar af 19. september 2023, som er behandlet anonymiseret i dette bilag til afgørelsen.

Bemærkninger fra lodsejer

Lodsejer er af den opfattelse, at Kolding Kommune ikke har overholdt sine forpligtigelser til at vedligeholde Vester Nebel Å i henhold til det gældende vandløbsregulativ af 30. juni 1988. Ifølge lodsejer har de klaget over kommunes sagsbehandling flere gange til Kolding Kommune og den 1. marts 2017 til Statsforvaltningen/Ankestyrelsen, som på grund af sagens tekniske indhold videresendte klagen til behandling ved Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Lodsejer anfører, at de først undervejs i sagsforløbet er blevet opmærksomme på, at en kraftig forringelse af afvandingen af deres eng nedstrøms for Elkærholmvej, var en følge af den fortsatte nedbrydning af omløbsstryget ved Elkærholms opstemning med en voldsom erosion af hundredvis af kubikmeter jord, der er skyllet med vandet, og hvor materialet har lagt sig syd for Elkærholmvej på den 770 m lange strækning af Vester Nebel Å. Materialet har dækket drænudløb og dermed ødelagt afvandingen fra marker.

Lodsejer anfører videre, at Kolding Kommune i december 2018 fjernede de tilbageværende faskinpæle i omløbsstryget uden at erstatte dem med nye eller i stedet at etablere en erosionssikring af den kraftigt eroderende strækning på anden måde med f.eks. sten. Resultatet har været en enorm erosion rundt om omløbstryget.

Endelig anfører lodsejer, at Kolding Kommune i hele sagsforløbet fra 2016 og frem til i år har benægtet, at der forelå en godkendelse fra Vejle Amt om regulering af vandløbsforholdene ved Elkærholms opstemning. Kolding Kommune erkender nu, at der foreligger en godkendelse af regulering af hovedløbet ved opstemningen af 20. januar 1989, som ikke er vedlagt afgørelsen, og som ikke er gennemført.

Uanset, hvad der måtte foreligge af bevaret arkivmateriale fra Vejle Amt i Rigsarkivet, er det hævet over enhver tvivl, at Kolding Kommune siden den 1. januar 2007 har haft det juridiske ansvar for vedligeholdelsen af omløbsstryget og de brinksikringer, som var udført af Vejle Amt i april 1992 som enten et privat eller et nyoptaget amtsvandløb.

Lodsejer betragter den foreliggende godkendelse som en tilståelse af, at Kolding Kommune igennem mindst 8 år med fuldt overlæg har undladt at vedligeholde omløbsstryget, skråningssikringerne og hele den nedstrøms vandløbsstrækning, som det ellers er foreskrevet i vandløbsregulativet, med det resultat, at Vester Nebel Å. Kolding Kommune har således med fuldt overlæg handlet i modstrid med vandområdeplanen, og er efter vores opfattelse ansvarlig for den indtrufne miljøskade.

Lodsejer anfører også, at Kolding Kommune ikke har overholdt vandløbslovens § 12 og har siden kommunens overtagelse af administrationen af Vester Nebel Å den 1. januar 2007 ikke

udarbejdet et regulativ for Vester Nebel Å. Det gældende regulativ for Vester Nebel Å blev vedtaget af amtsrådet for Vejle Amtskommune den 24. juni 1988 og underskrevet den 30. juni 1988.

Regulativet skulle ifølge sit kapitel 10 have været optaget til revision inden den 24. juni 1998, hvilket vil sige for over 25 år siden. Det er en skærpente omstændighed, at Kolding Kommune siden sin dannelse i januar 2007 har været bekendt med, at regulativet for Vester Nebel Å ikke var i overensstemmelse med Ombudsmandens udtalelse nr. 2001.248 af 2. oktober 2002 om, at der ikke er holdepunkter for at antage at offentlige vandløb kan udlægges som naturvandløb.

Derudover anfører lodsejer, at Kolding Kommune i den foreliggende godkendelse beskriver, at Vester Nebel Ås hovedløb er igennem omløbsstryget, og at strækningen dermed er offentligt vandløb. Dette fremgår ikke af vandløbsregulativet fra 1988, der optager hovedløbet som amtsvandløb. Omløbsstryget er først etableret i april 1992 som et biløb til Vester Nebel Ås hovedløb henover Elkærholms Opstemning.

Lodsejer anfører endvidere, at Miljø- og Fødevarerklagenævnet ophævede sin afgørelse af 14. marts 2022, sagsnr. 21/10207, Kolding Kommunes afgørelse af 22. august 2016 om vedligeholdelse af Vester Nebel Å for så vidt angår strækningerne St. 1.989-3.500 og St. 4.200-5.565 samt omløbsstryget og hjemviste sagen til fornyet behandling i Kolding Kommune som første instans. Kolding Kommunes godkendelse af 30. august 2023 splitter denne sag op i den foreliggende afgørelse og en anden afgørelse, som forventes truffet senere. Det er lodsejers opfattelse, at der er en klar årsagssammenhæng/kausualitet mellem nedbrydningen af omløbsstryget ved Elkærholm, som er accelereret siden 26. december 2015, og den katastrofale tilsanding af den nedstrøms strækning med aflejringer af sand og slam på op til 0,8 m over den oprindelige grus og stenbund. Kolding Kommune forsøger med denne strategi at adskille årsag og virkning. Lodsejer finder ikke, at opdelingen af den hjemsendte afgørelse i flere forskellige og tidsmæssigt forskudte afgørelser er i overensstemmelse med Miljø- og Fødevarerklagenævnet afgørelse af 14. marts 2022.

Det er lodsejers opfattelse, at Kolding Kommunes manglende vedligeholdelse af omløbsstryget bunder i et ønske om at opnå den i vandplanprojektet fra 2015 beskrevne faldudligning på strækningen opstrøms til Jordrupvej på bekostning af miljøtilstanden på den nedstrøms strækning af vandløbet. Det er efter lodsejers opfattelse udtryk for en langsigtet og ulovlig vandløbsregulering.

Kolding Kommunes bemærkninger til indsigelsen

Kolding Kommune skal til det anførte om kommunens mangelfulde vedligeholdelse af Vester Nebel Å bemærke, at Miljø- og Fødevarerklagenævnet i afgørelse af 31. maj 2023 har lagt vægt på, at der i nuværende regulativ med Vester Nebel Å som naturvandløb, ikke foreligger en gyldig regulativbestemmelse, der fastlægger skikkelse eller vandføringsevne for vandløbet.

Det følger heraf, og som Kolding Kommune lægger til grund for afgørelsen, at kommunen ikke kan gennemføre vedligeholdelsesarbejder i Vester Nebel Å uden en gyldig regulativbestemmelse.

Kolding Kommune kan alene herefter som vandløbsmyndighed udarbejde et nyt vandløbsregulativ for vandløbet der fastsætter krav til enten dimensioner eller vandføringsevne i overensstemmelse med vandløbslovens § 12 om vandløbsregulativer.

Lodsejer behandler en række detailforhold vedr. mangelfuld vedligeholdelse af omløbsstryget ved Elkærholm. Kommunen skal hertil bemærke, at omløbet indgår som en integreret del af vandløbet og er derfor også omfattet af den mangelfulde regulativbestemmelse, der ikke fastlægger krav til hverken skikkelse eller vandføringsevne. Kommunen kan derfor som ligeledes angivet for den resterende strækning ikke foretage vedligeholdelsesarbejder på omløbet, som ellers er angivet af lodsejer. Da der samtidig ikke foreligger dimensioner for omløbet har Kolding Kommune gennemført en vandløbsregulering og truffet afgørelse af 30. august 2023, der fastsætter omløbets dimensioner. Disse dimensioner af omløbet i reguleringsprojektet vil efterfølgende blive indarbejdet i et nyt regulativ for vandløbet.